

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут мистецтв
КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО

для студентів
Спеціальності 025 Музичне мистецтво
Освітнього рівня – першого «бакалаврського»
Освітньої програми
025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)

Київ – 2021

Розробник:

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: **Полянський В.А.** професор кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Економова О.С. старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Гаркуша Л.І. старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Гумінюк С.П. старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

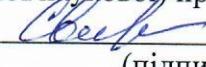
Протокол від «09» вересня 2021 року № 2

Завідувача кафедри Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи)

025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)
(назва освітньої програми)

_____._____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (Наталія СВИРИДЕНКО)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2021 р.
Заступник директора (Алла ТАРАННИК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>28-840</i>	
Курс	<i>III</i>	
Семестр	<i>5</i>	<i>6</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>6</i>	
Обсяг кредитів	<i>3</i>	<i>3</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>180 годин</i>	
Аудиторні	<i>76годин</i>	<i>64 годин</i>
Модульний контроль	<i>6 години</i>	<i>6 години</i>
Семестровий контроль	<i>8</i>	<i>12 годин</i>
Самостійна робота	<i>-</i>	<i>8</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>екзамен</i>

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Спеціальний інструмент. Фортепіано» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Мета курсу – подальший розвиток набутих на попередніх курсах інструментально-виконавських умінь та знань, поглиблення у студентів комплексу виконавських здібностей для подальшої роботи.

Завдання курсу:

- формування навичок створення інтерпретації твору та його реалізації;
- оволодіння основними елементами виконавської техніки;
- виховання художнього смаку;
- формування творчої самостійності та ініціативи;
- розвиток навичок читання з листа;
- стимулювання просвітницької спрямованості у виконавській діяльності;

Методи роботи курсу обираються відповідно до учбової теми і залежать від конкретних музичних творів кожного студента.

Форми роботи – індивідуальні практичні заняття, які уміщують опанування теоретичним матеріалом щодо сольного виконавства, а також безпосереднє виконання музичної програми.

Засоби навчання – аудіо-, відеоматеріали, методичні рекомендації і вказівки.

Формою контролю знань та вмінь студентів з курсу є - залік (5 семестр) та екзамен (6 семестр).

Програмні компетентності			
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва.	
Загальна компетентність	ЗК1	Здатність до спілкування державною мовою як усно , так і письмово.	
	ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	

	ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 4	Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
	ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК12	Здатність працювати автономно
	ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку верховенства права, прав і свобод людини і громадяніна в Україні.
	ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового життя.
Спеціальні компетентності (фахові)	СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
	СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності
	СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-

		естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4		Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5		Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 6		Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7		Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 9		Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10		Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11		Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12		Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13		Здатність використовувати й спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 14		Здатність демонструвати базові навички ділових Комунікацій.
СК 17		Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської педагогічної діяльності.
СК 18		Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання	
PH 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
PH 3	Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
PH 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
PH 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
PH 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
PH 12	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
PH 13	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
PH 14	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.
PH 15	Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.
PH 16	Здатність до аналізування музичних творів, їх жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій.
PH 17	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
PH 18	Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару.
PH 19	Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері інструментального виконавства та музичної педагогіки. здатність демонструвати емоційний інтелект, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань
PH 20	Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності; мати навички читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіти методами навчання гри на музичних інструментах;
- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;
- уміти самостійного вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;
- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіх

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	III курс						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних <i>praktichnykh</i>	Модульний контроль	
V СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9: Вдосконалення та закріплення виконавських навичок								
9.1	Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	19	19			19		
9.2	Педагогічно-виконавський задум	19	19			19		
	МКР	3					3	
	Разом	41	38			38	3	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10: Структура та драматургія дитячих творів різних жанрів								
10.1	Драматургія сонатної форми	19	19			19		
10.2	Темпо-ритмічні та динамічні характеристики фортепіанного виконавства	19	19			19		
	МКР Семестровий контроль	3			8		3	
	Разом	41	38		8	38	3	
	Усього за V семестр	90	76		8	76	6	
VI СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11: Фортепіанно-художня виразність								
11.1	Розширення музичного світогляду	18	16			16		
11.2	Опанування технічних та виконавських навичок у творах різних стилів та жанрів	18	16			16		
	МКР	3					3	
	Разом	39	32			32	3	
	4							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12: Удосконалення та закріплення фортепіанно-художніх навичок								
12.1	Опанування різних форм звуковидобування	18	16			16		
12.2	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень	18	16			16		
	МКР, семестровий контроль	3			12		3	
	Разом	39	32		12	32	3	
	4							
	Усього за VI семестр	90	64		12	64	6	
	УСЬОГО за III курс	180	140		20	140	12	
							8	

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9 (ІІІ КУРС, V СЕМЕСТР)

Вдосконалення та закріплення виконавських навичок

Тема 9.1. Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів.

Знання особливостей звуковидобування в творах різних жанрів, стилів.

Художньо-виразне виконання творів з слухання у відповідності до стилю.

Тема 9.2. Педагогічно-виконавський задум.

Аналіз стильових особливостей виконання всієї програми. Репетиційна робота щодо реалізації художнього замислу.

Основна література: 1 – 5

Додаткова література: 1-8 .

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10 (ІІІ КУРС, V семestr)

Структура та драматургія творів різних жанрів

Тема 10.1. Драматургія сонатної форми.

Аналіз структури творів виконуваної програми. Ознайомлення з драматургією сонатного алегро.

Тема 10.2. Темпо-ритмічні та динамічні характеристики фортепіанного виконавства. Ритм і жанрово-стильові особливості музики. Розвиток почуття темпо-ритму та ритмічного фразування. Виховання свободи музично-ритмічного руху, агогіки, рубато.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1-8 .

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11 (ІІІ КУРС, VICEMESTR)

Фортепіанно-художня виразність

Тема 11.1. Розширення музичного світогляду.

Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів. Характеристика рис кожного музичного твору. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функції артикуляції. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування.

Тема 11.2. Опанування технічних та виконавських навичок у творах шкільного репертуару.

Удосконалення роботи над технічним розвитком студентів, розвинення різних видів техніки. Опанування сучасних ритмів на основі вивчення та осмислення різноманітних ритмічних схем та формул фортепіанної музики.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1-8 .

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12 (ІІ КУРС, VI СЕМЕСТР)

Удосконалення та закріплення фортепіанно-художніх навичок

Тема 12.1. Опанування різних форм звуковидобування.

Удосконалення навичок кантиленного звуку. Читання з листа творів з модуляцією, складним ритмом. Оволодіння вмінням якісного звуковидобування, динаміки, штриха, фразування, виразності, виконання музичних творів різних за стилем, змістом, характером.

Тема 12.2. Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.

Розвиток самоконтролю за своїми діями, грою та інтонаційною і образною точністю виконання. Вміння дати емоційно-образну та раціонально-логічну оцінку власному виконанню музики. Творче ставлення до музичних творів, враховуючи характерні риси кожного твору програми.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1-8 .

5. Контроль навчальних досягнень

5.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	38	38	38	38	32	32	32	32
Лабораторна робота	10	38	380	38	380	32	320	32	320
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	-	-	2	10	2	10
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	443	-	443	-	387	-	387	
Максимальна кількість балів		886			774				
Розрахунок кофіцієнта		-			Усього за період роботи до екзамену 1660 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 27.66); екзамен - 40 балів.				

6.1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ІІІ курс

№	Зміст завдання	Академічний контроль		Бали
1.	Тема 11.1. Формування виконавських навичок на різнохарактерних п'єсах . Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів.	Художньо-виразне виконання творів у відповідності до стилю	1	5
		Відчуття динамічної, ритмічної цілісності творів	1	
		Закріплення навичок кантиленного звуковидобування	1	
		Реалізація виконавського задуму інтерпретації	1	

		музичних творів		
		Коригування виконавського задуму та звукового результату	1	
2.	Тема 11.2. Інтерпретаційна модель музичного твору. Аналіз стильових особливостей виконання програми. Твори кантиленного характеру.. Емоційно-образний зміст музичних творів. .	Техніка виконання штрихів, технічні труднощі	1	5
		Інтонаційна точність	1	
		Удосконалення навичок кантиленного звуку	1	
		Оволодіння вміннями динаміки, фразування, виразності	1	
		Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень	1	
3.	Тема 12.1. Аналіз структурних творів виконуваної програми. Ознайомлення з драматургією сонатного аллегро.	Опанування драматургією музичного образу	1	5
		Опанування навичками концептуального мислення у творах великої форми	1	
		Коригування виконавського та звукового результату	1	
		Характеристика художніх рис сонатного аллегро	1	
		Темпо-ритмічні та динамічні характеристики сонатної форми	1	
4.	Тема 12.2. Формування гнучкості та природності інтонації.	Опанування різних форм звуковидобування	1	5
		Удосконалення навичок кантиленного звуку	1	

	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень	1	
	Розвиток самоконтролю за своєю грою та інтонаційною точністю виконання	1	
	Удосконалення роботи над темпом-ритмічними та жанрово-стильовими особливостями творів	1	

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії

Оцінювання

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання: мажорні та мінорні до двох знаків (технічний репертуар)</i>	Піаністична якість виконання	5
2.	<i>Прослуховування під час: роботи в класі і дотримання основних етапів вивчення пасажної та акордової техніки</i>	Повний обсяг виконання	8
3.	<i>Формування навичок піаністичної моторики</i>	Високий рівень дрібної техніки	6
4.	<i>Взаємозв'язок технічних і художньо-музичних завдань</i>	Відображення художнього образу під час виконання етюдів на різні види техніки	6
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання творів, що передбачено індивідуальним робочим планом студента: поліфонічний твір, твори великої форми і п'еси</i>	Піаністична якість виконання	5

5.	<i>Відкрите прослуховування (залік) вільне володіння музичними творами у процесі публічного виступу</i>	Повний обсяг виконання	5
6.	<i>Володіння навичками поліфонічного мислення і його взаємодія з виконавськими вимогами</i>	Інтонаційна структура тематичного матеріалу	5
7.	<i>Опанування драматургією музичного образу і навичками концептуального мислення у творах великої форми</i>	Ритмічна організація	5
8.	<i>Реалізація виконавського задуму інтерпретації музичних творів</i>	Формотворення	5
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 3	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання п'єс кантиленного чи віртуозного характеру</i>	Звукова тембральність	8
9.	<i>Прослуховування під час роботи в класі: розкриття індивідуального розуміння художнього образу музичних творів</i>	Піаністична якість виконання	8
10.	<i>Коригування виконавських виражальних засобів та звукового результату</i>	Педалізація	9
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 4	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання творів з індивідуального плану студента: поліфонічний твір, твір великої форми, п'єса</i>	Піаністична якість виконання	6
11.	<i>Відкрите прослуховування (екзамен) : опанування рівня володіння музичним інструментом, артистичне виконання музичного твору, оригінальність та зрілість інтерпретаторського мислення</i>	Повний обсяг виконання	6
12.	<i>Відтворення музичного твору у відповідності до стилю художньо-виразної досконалості</i>	Стилістична достовірність виконання	7
13.	<i>Коригування звукового результату</i>	Динамічний план	6
Максимальна кількість балів			25

При необхідності модульний контроль відбувається у дистанційному вигляді, студент записує програму та самостійно її в створену на гугл-диску папку.

Програма екзамену складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь студента, рівень його загальної музичної культури.

Програма екзамену повинна включати:

- поліфонічний твір;
- твір великої форми (сонатне алегро, класичні варіації, рондо, частина концерту);
- п'єса;

6.3. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100- бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	Добре – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєнності динамічного плану тощо.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість у своїх діях.

E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано іntonує, застосовує брудну педалізацію.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

Аудиторні (практичні) заняття – 140 год. Самостійна робота – 8 год. Модульний контроль – 12 год.
Семестровий контроль - **20**год.

		V семестр		VI семестр	
Модулі	Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10		Змістовий модуль 11	Змістовий модуль 12
Назва модуля	Удосконалення і закріплення виконавських навичок	Структура та драматургія творів різних жанрів		Фортепіанно-художня виразність	Удосконалення та закріплення фортепіанно-технічних навичок
К-сть балів за модуль	443балів	443балів		387балів	387балів
Заняття	1 – 19	20-38	39- 57	58–76	1 – 16
Лекційні				17- 32	33 – 48
Семінари					49– 64
Практичні	19	19	19	16	16
Назва начального модуля (практичне заняття)	Тема 9.1. Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	Тема 9.2. Педагогічно-виконавський задум	Тема 10.1. Драматургія сонатної форми	Тема 10.2. Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики	Тема 11.1. Розширення музичного світогляду
Самостійна робота	-	-	-	-	Тема 11.2. Опанування виконавських навичок у творах різних жанрів та стилів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.
Усього без урахування коефіцієнту – 1680балів (що прирівнюється до 60 балів) коєфіцієнт – 27,66 екзамен 40 б.					

8. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

ЕТЮДИ

III рік навчання

Беркович І. Маленькі етюди: №№ 33- 40.

ГедікеО. Тв. 32. 40 мелодійних етюдів: №№ 23., 29-32. Тв. 47. 30 легких етюдів: №№ 10, 16, 18, 21, 26. Тв. 58. 25 легких п'ес: №№ 13,18, 20.

Гнєсіна О. Маленькі етюди. Зош. 4: №№31, 33.

Григорян Г. Два етюда .

Зірінг В. Тв. 36. Етюди: №№ 1, 2.

Лак Т. Тв. 172. Етюди: №№ 5, 6, 8.

Лемуан А. Тв. 37. Етюди: №№ 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20- 23, 35, 39.

Лешгорн А. Тв. 65. Вибрані етюди (за вибором).

Майкапар С. Тв. 33. Мініатюри: Біля моря вночі.

Черні К. Тв. 821. Етюди: №№5, 7, 24, 26, 33, 35. Вибрані фортепіанні етюди. Під. Ред. Г. Гермера. Ч. 1: № 17,18, 21- 23, 25, 26, 28, 30- 32, 34- 36, 38, 41- 43, 45, 46.

П'ЄСИ

III рік навчання

Барвинський В. Дощ.

Барток Б. Вибрані дитячі п'єси (за вибором). Дітям: Зош. 1: №№ 13- 15, Зош. 2: №№ 23, 26- 28 . Мікрокосмос. Зош. 2, 3 (за вибором).

Бетховен Л. П'ять шотландських народних пісень (за вибором).

Гайдн І. Дві п'єси: Фа мажор, Mi- bemоль мажор.

Геворкян Ю.Альбом дитячих п'єс для фортепіано (за вибором).

Гедіке О. Тв. 6. 20 маленьких п'єс: №14.

Гендель Г. Три менуeta: Фа мажор, ре мінор.

Глінка М. Полька, Почуття.

Гліер Р. Тв. 43. Маленький марш.

Гнєсіна О. П'єси- картини: № 4.Зi скакалкою, № 9.Засяяло сонечко.

Гречанінов О. Тв. 118. Східний наспів.

Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс соль мінор, Млин, Прелюдія.

Живцов А. У печері. Анютини оченята. Вальс

Кабалевський Д. Тв. 27. Токатина . Тв. 39. Клоуни.

Кирвер К. Сонце сідає за море.

Коломієць А. Козачок.

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

III рік навчання

Антюфеєв Б. Пісенька.

Арман А. Фугета До мажор.

Бах І.Х. Алегрето.

Бах Ф.Е. Менует.

Ботяров Є. Канон.

Гендель Г. Алеманда.

Герштейн Г. Канон ля мінор.

Гольденвейзер О. Тв. 15. Фугета № 13.
Іванов- Радкевич М. Вісім поліфонічних двоголосних п'ес: №№ 3, 6.
Карташов М. Щира розмова.
Кірнбергер І. Менует Mi мажор.
Кореллі А. Сарабанда мі мінор.
Кребс І. Пасп'є, Менует.
Кригер І. Сарабанда.
Кулау І. Сарабанда.

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ **ІІІ рік навчання**

Андре А. Тв. 34. Сонатина № 5 Fa мажор, ч. 1.
Беркович І. Сонатина До мажор.
Бетховен Л. Сонатина Fa мажор.
Благой Д. Альбом п'ес: Маленьки варіації Lя мажор.
Гліер Р. Тв.43. Рондо.
Гнессіна О. Тема та шість маленьких варіацій Соль мажор.
Діабеллі А. Тв. 151. Сонатина № 1: Рондо.
Кабалевський Д. Тв. 27. Сонатина ля мінор.
Моцарт В. Сонатина соль мінор.
Раков М. Сонатина До мажор.
Рожавська Ю. Сонатина ч. 2.
Сільванський М. Легкий концерт Соль мажор.
Сорокін К. Тема з варіаціями ля мінор.
Фоглер Г. Концерт До мажор.
Чимароза Д. Сонатина ре мінор.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игры на фортепиано. – М.: Музыка, 1978. - 287 с. 2екзем. в бібліотеці Інституту мистецтв
2. Голубовская Н. И. Искусство педализации. – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с. Посилання на електронний варіант:<http://kubg.edu.ua/4872/>
3. Кабалевський Д. Б. Про трьох китів та про інші цікаві речі. – К.: Муз. Україна, 1973. – 190 с. 8 екзмп. В бібліотеці Інституту мистецтв
4. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Формування професійних навичок і вмінь студентів на заняттях з основного музичного інструмента.: навч.-метод. посібник для студентів В.Н.З.. К.: Київський ун-т імені Б.Грінченка ,2013.- 100с.(30 екзем. в бібліотеці Інституту мистецтв.
5. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры. 5-е изд. –М.: Музыка,1987-238с. 2 екз. в бібліотеці Інститута мистецтв.

Додаткова література

- 1 Курковский Г. В. Питання фортепіанного виконавства. Збірник статей. – К.: Муз. Україна, 1983. - 139 с.
- 2 Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. – М.: Искусство, 1985. – 144с. .
3. Малиновская А. В. Класс основного музыкального инструмента. Искусство фортепианного интонирования. Учебное пособие для вузов. – М.: Искусство, 2005. – 379 с.
4. Маргулис В. И. Об интерпретации произведений Бетховена. – М.: Музыка, 1991. – 75 с.
5. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. – К.: Муз. Україна, 1982. – 86 с.
- 6 Милич Б. О. Про формування і вдосконалення викладацької майстерності педагогів-піаністів. – К.: Муз. Україна, 1971. – 62 с.
- 7 А. Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.
8. Савшинский С. И. Пианист и его робота / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 185 с.